

ΕΙΣΗΓΗΣΗΣ ΠΑΙΔΙΑΤΡΟΥ ΑΘΗΝΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ

Θέμα : ΑΤΥΧΗΜΑΤΑ ΣΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΕΦΗΒΟΥΣ.

ΜΕΤΡΑ ΠΡΟΛΗΨΗΣ.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

κ. Παπαδοπούλου Αθηνά

Τα ατυχήματα αποτελούν σοβαρό πρόβλημα της παιδική και εφηβικής ηλικίας κυρίως λόγω του αυθορμητισμού, της ανωριμότητας και της αμφισβήτησης που χαρακτηρίζει αυτή την ηλικιακή περίοδο. Τα τελευταία χρόνια στα οποία έγινε η πραγματική αποκατάσταση του όρου ατύχημα σαν ακούσια κάκωση, τραυματισμό ή σωματική βλάβη, έγιναν σε όλες τις ανεπτυγμένες χώρες σοβαρές προσπάθειες καθορισμού των αιτιών και εφαρμόστηκαν αρκετά μέτρα πρόληψης ανάλογα με την ιδιοσυγκρασία, ευσυνειδησία και οικονομική δυνατότητα της κάθε χώρας. Τα ατυχήματα παρουσιάζουν διαφορετική συχνότητα κατά ηλικία και για διδακτικούς λόγους διευκολύνει η χωροταξική ταξινόμηση τους σε οικιακά, αναψυχής-αθλητικά, ατυχήματα στο σχολικό χώρο, επαγγελματικά και περιβαλλοντικά.

Η πρόληψη των ατυχημάτων είναι μια διαδικασία πολυπαραγοντική. Διακρίνεται σε ενεργητική στην οποία γίνεται προσπάθεια αλλαγής συμπεριφορών των δυνητικά παθόντων οργανισμών και στην παθητική στην οποία γίνονται παρεμβάσεις στο μικρο και μακρο-περιβάλλον. Η αλλαγή συμπεριφορών είναι δύσκολη διαδικασία και απαιτεί αλλαγές σε σειρά ατόμων και για αυτό προτιμάται η παθητική πρόληψη για πιο άμεσα αποτελέσματα χωρίς όμως να παραβλέπεται και η ενεργητική η οποία τελικά και θα καθορίσει την σταθερότητα της αποτελεσματικότητας. Ο William Haddon θέλοντας να συστηματοποιήσει την θεωρία της πρόληψης των ατυχημάτων καθόρισε 10 στάδια στα οποία αναφέρει παρεμβάσεις αποφυγής ή μείωση της ενεργειακής πηγής (αιτίας) ή ενδυνάμωσης του ανθρώπινου οργανισμού.

Η πρόληψη των οικιακών ατυχημάτων αποτελεί πρώτιστη μέριμνα των γονέων οι οποίοι θα πρέπει να παρέμβουν στην κατασκευή και διαμόρφωση του σπιτιού, στους χώρους ξεκούρασής και αναψυχής του παιδιού, στη ασφαλή διαφύλαξη των φαρμάκων και ειδών υγιεινής ενώ η πολιτεία θα πρέπει να διοργανώσει επιμορφωτικά σεμινάρια για τους γονείς, δασκάλους, και το ιατρικό προσωπικό, να επέμβει στην εταιρείες κατασκευής παιχνιδιών και στις φαρμακοβιομηχανίες.

Η πρόληψη των ατυχημάτων αναψυχής και των αθλητικών αφορά όλο και περισσότερο αριθμό παιδιών αφού οι παιδότοποι έχουν γίνει η πρώτιστη διέξοδος των παιδιών των πόλεων ενώ ο αθλητισμός αποτελεί κύρια ενασχόληση τους. Γι' αυτό θα πρέπει τόσο οι παιδότοποι όσο και οι αθλητικές εγκαταστάσεις να είναι σύμφωνα με τις απαραίτητες προδιαγραφές ενώ τα αθλήματα να γίνονται πάντα υπό την αυστηρή επίβλεψη προπονητού και σύμφωνα με τις καιρικές συνθήκες.

Η πρόληψη των ατυχημάτων στο χώρο του σχολείου είναι επίσης απαραίτητη και ήδη τα σχολεία κατασκευάζονται με βάση τις διεθνείς προδιαγραφές. Όμως τα ατυχήματα, τόσο στο περίβολο όσο και στην τάξη και το μάθημα της γυμναστικής είναι αρκετά. Η επίβλεψη των δασκάλων θα πρέπει να είναι αυστηρή και η παρουσία φύλακα επιβεβλημένη.

Η πρόληψη των τροχαίων ατυχημάτων είναι ότι περισσότερο επιτακτικό αφού αποτελούν την πρώτη αιτία θανάτου στους εφήβους. Είναι συνάρτηση του χαρακτήρα και των αδυναμιών του παιδιού, του περιβάλλοντος, της κατάστασης του οδικού δικτύου, της οδικής συμπεριφοράς των οδηγών. Το παιδί θα πρέπει να προστατεύεται είτε σαν πεζός ή σαν επιβάτης ή σαν οδηγός. Η βελτίωση της σταθερότητας των σχημάτων, η εφαρμογή της ζώνης ασφαλείας ή του ειδικού παιδικού καθίσματος σε κάθε μετακίνηση, ο αυστηρός έλεγχος τήρησης του ΚΟΚ και της κατανάλωσης αλκοόλ αποδείχθηκε αποτελεσματική σε χώρες όπου εφαρμόστηκαν. Βέβαια είναι γνωστό ότι το οδικό δίκτυο της χώρας μας είναι αυτό που πρωτίστως ευθύνεται για πληθώρα ατυχημάτων ενώ αντίθετα θα έπρεπε να είναι τέτοιο ώστε να συγχωρεί τα λάθη των οδηγών.

Τα επαγγελματικά ατυχήματα ακόμα και σήμερα σημειώνονται σε παιδιά που αναγκάζονται να εργάζονται. Η εργασία των παιδιών θεωρείται παράνομη αυτή καθ' αυτή, και έτσι οι συνθήκες είναι σχεδόν πάντα αντίξοες και πολλές φορές τα ατυχήματα τους υποβιβάζονται ή σιωπούνται.

Τέλος η πρόληψη των περιβαλλοντικών ατυχημάτων απαιτεί ολοκληρωμένη προσπάθεια από την πολιτεία αν και η προστασία του περιβάλλοντος που συχνά αποτρέπει τέτοια ατυχήματα είναι υπόθεση όλων μας.

Η πρόληψη είναι το δυνατό όπλο που διαθέτουμε σήμερα. Η πολιτεία έχει χρέος να διορθώσει τα κακώς κείμενα χρόνων τώρα στην Ελλάδα. Εμείς όμως σαν γονείς, ιατροί, διδακτικό προσωπικό, απλοί πολίτες έχουμε χρέος πρώτα να διορθώσουμε το εαυτό μας και μετά να προστατεύσουμε και να καθοδηγήσουμε τα παιδιά μας. Και αν δεν τα προστατεύσουμε εμείς που τα αγαπάμε, τότε κανείς δεν θα αναλάβει αυτό το ρόλο.